

Wizerunek sowieckiej kobiety-polityka w białoruskim czasopiśmie

„Robotnica i sialanka” [„Robotnica i Chłopka”] (1945–1991)

Streszczenie

Rozwiążanie problemu płci w ZSRR opierało się na marksistowsko-leninowskiej interpretacji idei równości kobiet i mężczyzn. Działania mające na celu zaangażowanie kobiet w życie polityczne realizowane były jednocześnie z realizacją zadań gospodarczych i społecznych. W drugiej połowie lat 40. problem emancypacji kobiet w ZSRR został uznany za rozwiązany. Udział kobiet w polityce stał się zjawiskiem powszechnym. Państwo było zainteresowane udziałem kobiet republik radzieckich w procesach politycznych, o czym świadczy sformowany w mediach wizerunek sowieckiej kobiety-polityka.

Analiza materiałów popularnego białoruskiego magazynu kobiecego «Robotnica i Chłopka» za lata 1945–1991 pozwala zrekonstruować wizerunek kobiety-polityka BSSR tak jak go rozumieli ideologowie i funkcjonariusze partyjni i państwowi. Powstały na łamach pisma wizerunek był nie neutralnym odzwierciedleniem zwykłych kobiet białoruskich, a częścią ideologicznego zamówienia. Czasopismo, podobnie jak wszystkie media radzieckie, występowało najpierw jako środek propagandy partii komunistycznej. Pismo tworzyło idealne wizerunki kobiety-polityka, jakie przekazywało czytelnikom.

Słowa kluczowe: sowiecka kobieta-polityk, obraz polityka, stereotypy płci, „Robotnica i Chłopka“, czasopismo, BSRR

The image of a Soviet woman politician in the Belarusian magazine

«Rabotnitsa i syalyanka» (1945–1991)

Abstract

In the Soviet state the solving of the gender question was based on the Marxist-Leninist idea of men and women equality. The activities aimed to involve women in the political life were carried out together with the realization of the economic and social tasks. In the second half of the 1940s the problem of the emancipation of women in the USSR was recognized as resolved. The women participation in politics became the widespread phenomenon. The image of a woman-politician formed in mass media indicates that the soviet authorities were interested in the participation of women of all soviet republics in politics.

Analysis of the materials of the Belarusian popular women's magazine «Rabotnitsa i syalyanka» in 1945-1991 allows to reconstruct the image of the women-politician of the BSSR as it was seen by the communist party ideologists and state functionaries. The image created in the process of mediation was not a neutral reflection of real Belarusian women - it was a part of an ideological order. Like all the Soviet media the magazine was a part of the means of propaganda of the Communist party that's why it created the ideal images of the woman-politician and translated them to the reader.

Keywords: Soviet woman-politician, image of a politician, gender stereotypes, „Rabotnitsa i syalyanka“, magazine, BSSR

Образ советской женщины-политика в белорусском журнале «Работніца і сялянка» (1945-1991)

Резюме

Решение гендерного вопроса в СССР базировалось на марксистско-ленинской интерпретации идеи равенства женщин и мужчин. Мероприятия, направленные на вовлечение женщин в политическую жизнь, проводились одновременно с реализацией задач экономического и социального характера. Во второй половине 40-х годов проблема эмансипации женщин в СССР была признана решенной. Участие женщин в политике стало распространенным явлением. Заинтересованность государства в участии женщин всех союзных республик в политических процессах демонстрирует образ женщины-политика, сформированный в средствах массовой информации.

Анализ материалов популярного белорусского женского журнала «Работніца і сялянка» за 1945–1991 годы позволяет реконструировать образ женщины-политика БССР в том виде, в котором его понимали партийные идеологи и функционеры. Образ, создаваемый в процессе медиации, не был нейтральным отражением реальных белорусских женщин, а являлся частью идеологического заказа. Журнал, как и все советские СМИ, был проводником политики партийного руководства, выступал средством пропаганды. Журнал создавал идеальные образы женщины-политика и транслировал его читателю.

Ключевые слова: советская женщина-политик, образ политика, гендерные стереотипы, «Работница і сялянка», журнал, БССР